

Marias bevarande för arvsynden

Inför den 8 december, Jungfru
Marias utkorelse och
fullkomliga renhet. En
betraktelse av Josef Arquer

2009-11-26

Maria framträder under hela adventstiden som den kvinna, som själv är i "saligt tillstånd" och samtidigt i sig förkroppsligar saligheten. Hon vänder sig inåt – varje mor känner till detta – och aktar på sitt barns rörelser i sitt sköte.

Men sen innehåller den innerliga bilden den 8 december en ny ljusskiftning, som är mer djupgående än den mjuka pastellen i den andliga känslan. Vi förs in i urdimensionen av den mänskliga existensen, in i skapelsen i sin fullkomliga, av Gud från begynnelsen, ämnade mening.

Festens hemlighet den 8 december ”leder betraktarens blick från de yttre händelserna och kännetecknen i Marias liv till en förborgad inre händelse, av vilken Maria redan i sitt livs första ögonblick träffats: befrielsen från arvsynnen i ögonblicket för avlelsen i sin mors sköte”. (Leo Scheffczyk)

Till och med teologiskt bildade förväxlar den ”obefläckade avlelsen” – den vanliga beteckningen på Mariafesten – med Jesu faderlösa avlelse – eller ännu felaktigare – med påstådda omständigheter av psykologisk art vid Marias födelse.

Den egentliga liturgiska beteckningen låter lika omständlig som klar: ”Jungfru Marias utkorelse och fullkomliga renhet”.

”Den benådade” helt enkelt

I början står bebådelsens händelse genom ängeln Gabriel i Nazareth.

”Var hälsad, du högt benådade!

Herren är med dig. Hon blev förskräckt över hans ord och undrade vad denna hälsning skulle betyda”. (Luk. 1:28 f) ”Ängeln kallar henne så, som om det skulle vara hennes riktiga namn. Den han tilltalar, nämner han inte vid det namn, som bland människor är hennes eget: ”Myryam” (Maria) utan med detta nya namn ”Benådade”.

(Johannes Paulus II, encyklika *Redemptoris Mater*)

Vad betyder det att Maria är den benådade, den nådefulla? Den spontana känslan förbinder ordet med skänk, gåva. En nåd kommer till

mig utan att jag förtjänat den, oväntat; inte något som träffar mig som i ett lotteri, utan avsiktligt, av godhet och tillgivenhet – och därvid också ensidigt utan att vänta på en motprestation.

På latin har ordet *gratia* jämfört med det svenska ordet *nåd* en vidare, mer mäktig och talande betydelse: grace, tjusning, charm, skönhet... Vad är alltså nåd? Det är gåva och skänk, den skapar charm och skönhet.

Evangeliets ursprungliga grekiska ord för benådad, *kecharitoméne*, betecknar ingen egenskap eller någon särskild kvalitet hos Maria, som hon endast skulle haft del i på ett intensivare sätt än andra människor. Snarare används det som ett namn eller titel och ”uttrycker, att bäraren av detta namn inte bara äger nådens fullhet, utan att nåden direkt bestämmer och utgör

vederbörandes karaktär och väsen” (Scheffczyk)

Inte befriad från arvsynden utan bevarad

Det teologiska genomsyrandet av denna realitet kunde bara långsamt mogna i Kyrkans trosmedvetande. Allt djupare har hon gått in i meningen med änglahälsningen, Marias nådefullhet och hemligheten i Guds moderskap och har där samtidigt anat Marias absoluta renhet. Men utifrån trons substans fanns det många tungt vägande invändningar mot detta:

Hur låter sig en fullständig frihet från synd hos Maria förena sig med det allmänna frälsningsbehovet? Eller var Maria inte i behov av frälsningen? Därför är det inte överraskande, att också helgon och innerliga Mariatillbedjare som Bernhard av Clairvaux († 1153) tog avstånd från Marias syndfrihet.

Till klarläggande kom det genom en allt djupare insikt i frälsningsverket och i Marias oförlikneliga närhet till Frälsaren, hennes son. Även Maria var en varelse i behov av frälsningen.

Men hon blev återlöst innan – alltså inte som vi befriad från arvsynden, utan bevarad för den. Maria är helt enkelt den benådade.” Hos Maria infaller skapelse och benådning samtidigt, medan benådningen hos alla andra människor (efter det att människosläktets synd kommit in) tilldelas den skapade varelsen. Men eftersom Sonens människoblivande var förutbestämt sen evig tid, följde också Marias bestämmelse till att vara fullkomligt benådad alltifrån evigheten med tanke på Kristus.” (Scheffczyk)

Så som den vita färgen samlar alla andra färger, sammanfattar ängeln's ord all skapad skönhet. Bara stora

själar anar, vad det betyder, att Maria har sitt jag helt inriktat på Gud, att hon helt och hållet håller sig borta från egennytta, självhävdelsebehov, fåfänga, själviskhet, rättshaveri. Vad förmår inte denna kvinna, som ser sig själv och hela skapelsen helt transparent – utan själviskhetens slöja? Denna kvinna, som ”omfamnar Guds frälsningsvilja med hela sitt hjärta och är fri från synd” (II.

Vatikankonciliet) – Här sviktar eftertanken och erfarenheten. Bara inför henne kan bedjaren lyckas ana något av detta. Ja, verkligen: Ave – gläd dig, du benådade, Herren är med dig, du har funnit nåd inför Gud, du till fullo återlösta, du Guds moder och ”din Sons dotter” (Dante, Den gudomliga komedin)

pdf | Dokument automatiskt skapad
från [https://opusdei.org/sv-se/article/
marias-bevarande-for-arvsynden/](https://opusdei.org/sv-se/article/marias-bevarande-for-arvsynden/)
(2026-03-16)